ECLI:LV:KURT:2022:0207.11261000322.2.S

Krimināllieta Nr. 11261000322

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Liepājā 2022.gada 7.februārī

Kurzemes rajona tiesa, tiesnesis Renars Jūrmalis rakstveida procesā izskatīja krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

/pers. A/ vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas) atrodoties alkohola ietekmē, šādos apstākļos:

/pers. A/ 2022.gada 2.janvārī ap plkst. 19:00, atrodoties alkohola ietekmē (alkohola koncentrācija izelpojamajā gaisā 2,09 promiles), bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, kuras likuma noteiktajā kārtībā nav iegūtas, vadīja transportlīdzekli "VW Passat" ar valsts reģistrācijas numurzīmi /reģistrācijas numurs/ /adrese/, pa /Nosaukums/ielu, virzienā no /Nosaukums/ ielas uz /Nosaukums/ ielas pusi, līdz izraisīja sadursmi.

Ar šādu savu rīcību /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzēto mazāk smagu noziegumu.

Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12.panta 1.[1] daļu, krimināllietas, kas nodotas tiesai izskatīšanā paātrinātā procesa kārtībā vai bez pierādījumu pārbaudes, pirmās instances tiesā izskata rakstveida procesā, par to paziņojot procesa dalībniekiem.

No lietas materiāliem izriet, ka pirmstiesas kriminālprocesā apsūdzētais /pers. A/ norādījis, ka lēmuma par krimināllietas nodošanu tiesai paātrinātā kārtībā kopiju saņēmis, norādījis, ka krimināllietas materiālu kopijas nevēlas saņemt, piekrīt, ka lieta tiek iztiesāta neveicot pierādījumu pārbaudi un rakstveida procesā, un norādījis, ka lieta tiek iztiesāta neveicot pierādījumu pārbaudi un rakstveida procesā, un norādījis, ka savu vainu atzīst pilnībā. Lūdzis nepiemērot brīvības atņemšanas sodu un naudas sodu, jo mēneša ienākumi esot ap 600 *euro*. Norādījis, ka apzinās, ka var piemērot automašīnas konfiskāciju. Izdevumus par automašīnas evakuāciju nomaksājis (lietas 34.-35.lapa).

2022.gada 18.janvārī Kurzemes rajona tiesa nosūtīja procesa dalībniekiem paziņojumu par lietas izskatīšanu rakstveida procesā un izskaidroja tiesības 10 dienu laikā pieteikt noraidījumu tiesas sastāvam, iesniegt iebildumus pret lietas iztiesāšanu rakstveida procesā, iesniegt viedokli par piemērojamo soda veidu un mēru un citiem ar spriedumu saistītiem jautājumiem (lietas 37., 38.lapa).

Apsūdzētais/pers. A/ tiesas noteiktajā termiņā neiesniedza iebildumus par lietas izskatīšanu rakstveida procesā, kā arī nepieteica noraidījumu tiesas sastāvam.

Dienvidkurzemes prokuratūras prokurore Ieviņa Pickaine iesniedza tiesai prokurora viedokli (lietas 39.lapa), informējot, ka nav iebildumu, ka krimināllieta tiek iztiesāta rakstveida procesā, tiesas sastāvam noraidījums netiek pieteikts.

Prokurore norādījusi, ka nosakot apsūdzētajam /pers. A/ soda veidu un mēru, ņemams vērā, ka viņš izdarījis mazāk smagu noziegumu, savu vainu atzinis, izdarīto ir nožēlojis, iepriekš viņš nav bijis sodīts.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli konstatēts tas, ka viņš savu vainu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzīst pilnībā un izdarīto nožēlo. /pers. A/ rīcībā nav konstatēti atbildību pastiprinoši apstākļi. Pie soda noteikšanas ņemami vērā nozieguma izdarīšanas apstākļi, tas ir, augsta reibuma pakāpe.

Ņemot vērā iepriekšminēto, prokurore uzskata, ka /pers. A/ būtu nosakāms sods sabiedrisko darbu veidā vidējā apmērā- 140 stundas, kā arī atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta pirmās daļas 2.punktu un ceturto daļu sabiedriskā darba izciešanas termiņā /pers. A/ ieskaitāms aizturēšanā pavadītais laiks no 2022.gada 2.janvāra plkst.19:20 līdz 2022.gada 3.janvāra plkst.14:20, kas atbilst 8 sabiedriskā darba stundām.

/pers. A/ piederošais transportlīdzeklis – "VW Passat" ar valsts reģistrācijas numurzīmi /reģistrācijas numurs/, pamatojoties uz Krimināllikuma 70.[13] panta ceturto daļu, būtu konfiscējams.

Motīvu daļa

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka krimināllieta, ievērojot Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12.panta 1.[1] daļā noteikto, ir izskatāma rakstveida procesā.

Ņemot vērā, ka apsūdzētais /pers. A/ pirmstiesas izmeklēšanas laikā pilnībā atzina savu vainu un piekrita pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai krimināllietā, tiesai nosūtot apsūdzētajam paziņojumu par lietas izskatīšanu rakstveida procesā, tajā ir izskaidrota lietas izskatīšanas būtība un procesuālās sekas, izskatot lietu bez pierādījumu pārbaudes izdarīšanas, un iebildes par šādu lietas izskatīšanas kārtību no viņa tiesā nav saņemtas, kā arī tiesai pēc iepazīšanās ar lietas materiāliem, nav šaubu par apsūdzētā vainu, tiesa pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499.panta noteikumiem, nolemj krimināllietu izskatīt, neizdarot pierādījumu pārbaudi.

Tiesa atzīst, ka /pers. A/ vaina viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā izdarīšanā, ir pilnībā pierādīta un viņa darbības ir kvalificētas pareizi un viņš ir sodāms. Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 527.panta trešajai daļai, šajā gadījumā pierādījumu analīze un to uzskaitījums nav nepieciešams.

Nosakot sodu, tiesa vadās no Krimināllikuma 35. un 46.panta - ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, apsūdzētā

personību, viņa atbildību ietekmējošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu, /pers. A/ ir izdarījis mazāk smagu noziegumu.

/pers. A/ iepriekš nav sodīts (lietas 29., 40.lapa).

Iepriekš nav bijis sodīts administratīvi (lietas 41.lapa), citas viņa personību raksturojošas ziņas lietas materiālos nav.

Pabeidzot pirmstiesas procesu, apsūdzētais sniedzis informāciju, ka esot darba tiesiskajās attiecībās, ienākumi esot ap 600 *euro* mēnesī (lietas 34.lpa).

Par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli inkriminētajā noziegumā, saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu, tiesa atzīst apsūdzētā savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu. Atbildību pastiprinoši apstākļi viņa rīcībā netiek konstatēti.

Saskaņā ar Krimināllikuma 35.panta pirmo daļu, krimināls od ir piespiedu līdzeklis, ko valsts vārdā piespriež tiesa personai, kas ir vainīga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā. Soda mērķis ir vainīgo personu sodīt par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas atbilstoši nodarījuma raksturam un radītajam kaitējumam.

Par Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā nozieguma izdarīšanu paredzēts sods – brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīga brīvības atņemšana, vai probācijas uzraudzība, vai sabiedriskais darbs, vai naudas sods, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta ceturto daļu, brīvības atņemšanas sodu par krimināl pārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem. Iepriekš /pers. A/ nav tiesāts, arī citus likumpārkāpumus nav izdarījis. Pie šiem apstākļiem, nav nepieciešamības viņam noteikt bargāko no sodiem- brīvības atņemšanas veidā, un ir iespējams piemērot panta sankcijā iekļautu alternatīva soda veidu, nosakot to sabiedrisko darbu veidā. Ņemot vērā, ka tiesa izvēlas noteikt viņam vieglāku soda veidu starp sankcijā paredzētajiem, tas ir nosakāms pietiekamā apjomā, lai vainīgā persona saprastu soda mērķi, un turpmāk nepieļautu likumpārkāpumus, un konstatējot tā rīcībā arī atbildību mīkstinošu apstākli, pamatsodu iespējams noteikt robežās nedaudz virs sankcijas vidējā apmēra.

Nosakot papildsoda apmēru, tiesa ņem vērā to, ka par līdzīga satura administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, likumdevējs paredz sodu – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz 5 gadiem. Pie šiem apstākļiem pie nodarījuma ar lielāku sabiedrisku bīstamību arī piemērojamais papildsods nav piemērojams mazākā apmērā kā par līdzīga rakstura administratīvo pārkāpumu.

Pirmstiesas izmeklēšanā /pers. A/ 2022.gada 2.janvārī plkst. 19:20 tika aizturēts un atbrīvots 2022.gada 3.janvārī plkst. 14:20, sekojoši pirmstiesas izmeklēšanā /pers. A/ piemērots drošības līdzeklis – dzīves vietas maiņas paziņošana (lietas 22.-26.lapa), kas pielīdzināms vieni brīvības atņemšanas dienai. Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta pirmās daļas 2.punktu, aizturēšanas laiks ir pielīdzināms astoņām piespiedu darba stundām.

Lietā, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 8.punktu, pirmstiesas procesā saistībā ar /pers. A/ vadītā transportlīdzekļa "VW Passat" ar valsts reģistrācijas numurzīmi /reģistrācijas numurs/ pēc izraisītā ceļu satiksmes negadījuma ir veikta tā evakuācija, kas atzīstami par procesuāliem izdevumiem. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368.panta pirmo daļu, no /pers. A/ policijas labā piedzenami ar transportlīdzekļa - "VW Passat" ar valsts reģistrācijas numurzīmi /reģistrācijas numurs/, ar evakuāciju saistītie procesuālie izdevumi 363 *euro* apmērā (lietas 13.-15.lapa). Minētos izdevumus /pers. A/ ir sedzis 2022.gada 14.janvārī pilnā apmērā (lietas 32-33.lapas).

Mantas īpaša konfiskācija ir likumdevēja no 2017.gada 1.augusta ieviests procesuāls piespiedu līdzeklis, kura mērķis ir noziedzīga nodarījuma izdarīšanas priekšmeta (šajā gadījumā – transportlīdzekļa) izņemšana (konfiskācija) ar nolūku nepieļaut šāda priekšmeta atkārtotu izmantošanu citu jaunu likumpārkāpumu izdarīšanā. Likumdevējs Krimināllikuma 70.[13] pantā paredz, ka ar noziedzīgu nodarījumu saistītu mantu konfiscē. Transportlīdzeklis, ar kuru tiek izdarīts Krimināllikuma 262.pantā paredzēts noziedzīgs nodarījums, krimināltiesību izpratnē nepārprotami ir manta, ar kuru ir saistīts noziedzīgs nodarījums vai priekšmets, ar kuru tiek izdarīts noziegums, jo tikai ar to pārvietojoties (piedaloties ceļu satiksmē) veidojas šā noziedzīgā nodarījuma sastāva obligātās pazīmes.

Krimināllietā 2022.gada 3.janvārī ir piemērots arests /pers. A/ kustamai mantai, - transportlīdzeklim, nolūkā nodrošināt mantas īpašo konfiskāciju. Transportlīdzekli, - "VW Passat" ar valsts reģistrācijas numurzīmi /reģistrācijas numurs/, ar kuru /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, pēc procesa virzītājas vērtējuma ir noteikta vērtība 1000 *euro* apmērā (lietas 16.-20.lapa).

Mantas īpašā konfiskācija nav krimināls ods, bet gan likumdevēja īstenots īpašs piespiedu pasākums, konfiscējot transportlīdzekli ar kuru izdarīts noziegums vērsts pret satiksmes drošību. Krimināllikuma 70.[13] pantā ceturtā daļas redakcija paredz tiesības tiesai vērtēt katru konkrētu nodarījuma izdarīšanas raksturu, vainīgās personas raksturojošos datus. Tiesas ieskatā faktiski tikai īpašos izņēmuma gadījumos ir iespējams neīstenot likumā noteikto mantas īpašo konfiskāciju, ja tas nav samērojams ar nodarījuma faktiskajiem apstākļiem, un nodarījumam ir bijis izņēmuma raksturs, bet tajā paša laikā šis izņēmums nav radījis pamatu kriminālatbildības izslēgšanai pret vainīgo personu.

Krimināllikumā iekļaujot regulējumu par mantas, kura pieder pašam nozieguma izdarītājam īpašo konfiskāciju, likumdevēja mērķis bija izslēgt iespējamību šai personai turpināt noziedzīgas darbības ar tās rīcībā esošu paaugstinātas bīstamības avotu (konkrēti-transportlīdzekli). Tas tādējādi kalpo sabiedrības interesēm un to mērķiem, primāri nodrošinot tās drošību un sabiedrisko kārtību ceļu satiksmē un likumu ievērošanā.

Pie iepriekšminētajiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka ir konstatēts pamats saskaņā ar Krimināllikuma 70.[13] panta ceturto daļu, konfiscēt minēto transportlīdzekli un ar tā apliecību un aizdedzes atslēgām (lietas 30.lapa) nodot to Valsts ieņēmumu dienestam.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekšminēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511., 512., 514., 520., 528. un 529.pantu tiesa,

n o s p r i e d a:

Atzīt /pers. A/, personas kods /personas kods/ par vainīgu pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un sodīt ar sabiedrisko darbu uz 160 (viens simts sešdesmit) stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta pirmās daļas 2.punktu, soda izciešanā ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no 2022. gada 2.janvāra plkst. 19:20 līdz 2022.gada 3.janvāra plkst. 14:20, kas atbilst 8 (astoņām) sabiedriskā darba stundām.

Saglabāt /pers. A/ piemēroto drošības līdzekli - dzīvesvietas maiņas paziņošana, līdz spriedums stājas likumīgā spēkā.

Uzlikt par pienākumu /pers. A/ pieteikties sabiedrisko darbu izpildei Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai, 10 (desmit) darba dienu laikā no dienas, kad stājies spēkā tiesas spriedums.

Saglabāt arestu konfiscējamai /pers. A/ piederošajai kustamai mantai - transportlīdzeklim - "VW Passat" ar valsts reģistrācijas numurzīmi /reģistrācijas numurs/, par to paziņojot CSDD Liepājas nodaļai, un saglabāt to, līdz spriedums stājas likumīgā spēkā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 70.[13] panta ceturto daļu, konfiscēt /pers. A/ piederošo transportlīdzekli "VW Passat" ar valsts reģistrācijas numurzīmi /reģistrācijas numurs/, nododot to ar reģistrācijas apliecību un aizdedzes atslēgām Valsts Ieņēmuma dienestam. Pēc konfiskācijas īstenošanas, atcelt

piemēroto arestu mantai.

Spriedumu var pārsūdzēt/protestu iesniegt 10 dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, sūdzību/protestu iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Tiesnesis R.Jūrmalis